

## Hovedoppgave i sosiale medier

### Forord

Tanken om å skrive om arbeid med brøk på mellomtrinnet kom fort til meg. Men etter hvert som dagene gikk, merket jeg at jeg ikke klarte å finne ut hvordan jeg skulle løse oppgaven. Det gjorde at jeg fikk skrivesperre og tok derfor en helomvending ved å starte helt på nytt med et annet tema, blogg.

Jeg syns sosiale medier er et spennende tema ettersom det tar opp mye av hverdagen til de fleste, og det er fint å kunne lære om hvordan det kan brukes som hjelpemiddel i undervisning. Jeg valgte å skrive om blogg ettersom det er noe jeg ikke har så mye erfaring med fra før og syns det er en spennende å bruke det for å skape motivasjon i skrivearbeidet.

Jeg har vært på gruppe med en annen medstudent. Det har fungert greit da jeg har sendt oppgaven min og mottatt tilbakemeldinger på hvordan jeg kan forbedre oppgaven min. Det har vært motiverende å få respons og en å diskutere sider ved oppgaven med.

### Barn og unges mediebruk – en arena for læring?

På 90-tallet tok skoledagbøker, gjerne med Pusur og Topp, mye fokus fra undervisningen. Vi fylte ut vennesidene og skrev hilsninger. I dagbøker med lås skrev man ned sine innerste tanker, og gjemte den under puten eller på et annet hemmelig sted. I dagens samfunn har dagbøkene blitt modernisert til blogg. Darre (2013) forklarer blogg som (...) *en digital logg på nett, en publiseringsplattform, som gir mulighet til å publisere tekst og bilder* (Darre, 2013:8). Blogg kan brukes til å dokumentere hverdagen, dele ulike tips eller gi mulighet for diskusjon. I tillegg til å være en nyhetskanal kan blogg brukes pedagogisk i undervisning.

Dagens barn er oppvokst i et digitalt samfunn. Sosiale medier og digitale verktøy tar en stor del av de fleste barns hverdag. Det har ikke bare fått et større fokus i samfunnet, for de digitale verktøy har også blitt en viktig del av skolehverdagen og læreplanen. Digitale ferdigheter har blitt en av de grunnleggende ferdighetene som på lik linje som å lese, skrive, muntlighet og regne. I lærerplanens generelle del i norskfaget blir de digitale ferdighetene omtalt på følgende måte: *Digitale ferdigheter i norsk er å bruke digitale verktøy, medier og ressurser for å innhente og behandle informasjon, skape og redigere ulike typer tekster og kommunisere med andre* (udir.no, 2013:4). Selv om de digitale ferdighetene er en del av

læreplanen, bærer likevel ikke kompetansemålene noe særlig preg av hvordan de kan fremme ny kunnskap og læreprosesser i likhet med de andre grunnleggende ferdighetene i læreplanen (Krokan, 2012:141+160). Det er skolens ansvar å gi elevene den kompetansen de har behov for til å bidra som samfunnsborgere og for å kunne utvikle samfunnet videre (Krokan, 2012). Digital kompetanse er allerede en del av opplæringen i 1.klasse Det gjør det mulig å kunne bruke digitale hjelpemidler som teknologi for både informasjon og kommunikasjon. På den måten kan lærere bruke elevenes interesser fra fritiden som den uformelle læringen inn i skolens formelle læring som en del av undervisningen.

Det er veldig mye som har betydning for hvordan man skal arbeide med blogg i skolen når det kommer til personvern, nettvett, kildehenvisning, samtykke fra foreldre osv. Oppgaven avgrenses derfor til å omhandle blogg som et sosialt medium, motivasjon og skriveglede. Min problemstilling er: *Hvordan kan blogg i undervisning skape motivasjon og skriveglede?*

Det er ingen bestemt definisjon på sosiale medier og Ida Aalen (2015) trekker frem to avgjørende faktorer. I sosiale medier kan man både produsere og konsumere, og det er derfor ikke et tydelig skille mellom avsender og mottaker. I tillegg trekker hun frem at sosiale medier gir mulighet for kommunikasjon som når ut til mange mennesker på kort tid (Aalen, 2015:19). Michaelsen (2015) hevder at blogg er et godt egnet digitalt verktøy som undervisningsmiddel til å dele erfaringer, kunnskap og ideer med tekst og bilder (Michaelsen, 2015:28). IKT-senteret legger til at det kan være flere enn én som kan publisere innlegg på bloggen. Bloggskribentene kan bruke bloggen som et medium til å kommunisere med andre, få informasjon eller til selvrefleksjon (IKT-senteret, u.å.).

Hvordan kan man gjøre undervisningen mer interessant og engasjerende enn å skrive fem faktasetninger til leseleksen? En må lære å se muligheter til å finne nye arbeidsprosesser med den nye teknologien vi har. Endringer som har kommet med internett og sosiale medier gir mulighet til å ta i bruk nye læreprosesser som forekommer og en lærer på nye måter. Man må bygge sitt eget personlige læringsnettverk bestående kilder til å få økt kunnskap, læring og motivasjon. Det kan være medelever, lærere, samarbeidsklasser, og i tillegg trenger man bøker og sosiale nettverkstjenester (SNS) som for eksempel Google og Facebook (Krokan, 2012:145). Sosiale medier åpner for læring på nye måter enn de vanlige formene som lærebøker eller å høre på at læreren forteller. De gir nye samarbeidsformer som kan gi en økt læringskurve dersom samarbeidet fungerer bra og gruppen fordeler arbeidsoppgaver. Krokan

(2012) forteller om hvordan spillere kan samarbeide i World Of Warcraft gjennom å finne ut hvordan ulike ressurser utenfor spillet kan hjelpe de til å opparbeide seg kjappe poeng. Det kan bære gjennom nettbaserte diskusjonsfora, wikier og introduksjonsvideoer. Det handler om å bruke sitt personlige læringsnettverk til å bruke de midlene man har til å finne rette veier for å nå sitt mål. Disse læringsstyrte arbeidsmåtene er mer effektiv enn de mer tradisjonelle læreprosessene ettersom en gruppe mennesker har fordelt arbeidsoppgaver og arbeider sammen om et felles mål, hvor de ønsker å lære mer av hverandre og til å finne løsninger som hjelper de fremover i spillet.

*Sosiale medier gjør det mulig å lære på andre måter enn tidligere, og gjennom disse mediene skaffer vi oss både ressurser for læring, tilgang til nye typer læremidler og redskaper for å kunne arbeide sammen med andre på* (Krokan, 2012:66). Det gir nye ressurser som at man kan kommunisere med andre mennesker (Krokan, 2012:134), og blogg kan invitere til samarbeid og samskriving med andre klassetrinn og skoler. Vygotskijs sosialkonstruktivistisk læringsteori bygger på at læring foregår i en sosial kontekst siden (...) *kunnskap etableres gjennom interaksjon, gjennom samhandling med andre* (Krokan, 2012:124). Språk gir rom for kommunikasjon og er grunnlaget for sosiale medier. Det er et redskap som gjør at man kan samarbeide. Med språket kan en hjelpe hverandre i en kunnskapsutvikling og kunnskapsdeling ettersom man kan fortelle historier og dele bilder og veilede hverandre i oppgaver (Krokan, 2012:37).

Et eksempel til en oppgave kan være at man skal planlegge en reise til en byen personen i samarbeidsklassen bor eller kommer fra, og oppgaven blir å få hjelp til å skrive om byen og til å dokumentere "reisen" på bloggen. Da må elevene bruke sitt personlige læringsnettverk til å bruke kilder til å finne ut hva de kan finne på i byen, og skrive innlegg om hva de har gjort de ulike dagene. Da må elevene bruke hverandre gjennom tekst å fortelle hvordan en typisk dag på et sted i sin hjemby kunne vært, delt bilder og fortellinger som passer. Det kan skape motivasjon for da får begge elevene mulighet til å fortelle om sin hjemby men også lære om den andres. Til å kommunisere i samarbeidet kan for eksempel Google Docs, skype eller mail brukes. Google Dokumenter gir mulighet til å kunne se den samme teksten og kunne redigere samtidig på hver sin dataskjerm. Det gjør at man kan snakke om deler i teksten og kommentere for å kunne utvikle bedre skrivekompetanse og digitale ferdigheter. Skype gir mulighet for både tekst, video og tale som kan gjøre samarbeidet mer spennende ettersom

man både kan skrive og lese det den andre formidler, men man kan også velge å se hverandre og høres stemmen til den andre. Da blir det hele mer ekte.

Krokan (2012) sier at lærere og elever kan skape en kultur om å forbedre og endre andre menneskers bidrag i læringsressurser (Krokan, 2012:151). Breivik hevder at *blogger kan være (...)verdifulle e-læringsverktøy for elevene for å gi ressurser og instruksjonsmateriale og for bedre språk- og skriveferdigheter* (Breivik, 2015:110). Skrivning er en av fem grunnleggende ferdigheter hvor blogg kan være med på å styrke elevenes skriving og vise sin tekstkompetanse. IKT-senteret (u.å.) beskriver blogging som en et bra verktøy for skrivetrening og som vil utvide elevenes vokabularet i å få frem sine meninger (IKT-senteret, u.å.). Breivik (2015) er positivt til å bruke blogg som et læringsverktøy og læringsarena: siden det (...) *kan oppfylle mange mål, anta mange former og gjøres på ulike måter* (Breivik, 2015:111). Videre trekker hun frem noen av fordelene med blogg for læring. Det er blant annet at kompetansemålet om digital kompetanse etter 7.årstrinn blir styrket ettersom blogger et digitale verktøy og at bloggmaterialiet krever ulike teknikker i produksjon og publisering (Breivik, 2015:111).

June Breivik (2015) henviser til Hartley som understreker at digital kommunikasjon gir forfatteren mer kontroll enn man gjør ellers i annen trykt kommunikasjon (Breivik, 2015:108). En åpen blogg gir mulighet til å nå ut til flere lesere med sine tanker om innlegget og som kan komme med innspill og forslag til forbedringer. Det vil gi et større publikum enn læreren og klassen. Autentiske lesere skaper større skriveglede og motivasjon hos bloggskribenten til både å redigere og revidere innleggene sine, men også for arbeid senere (IKT-senteret, u.å.). Bloggens kommentarfelt lar elevene få respons men også å lære seg på å gi det på andres tekster. Tilbakemeldingene kan ses på som formativ vurdering som kommer underveis i arbeidsprosessen og fremovermeldinger (Michaelsen, 2015:63). Hvis man skal skrive om en annen by enn den man bor i selv og kanskje ikke en gang har reist til, er det fint å få tilbakemeldinger fra andre som har mer erfaring og kunnskap. Å få tips til hva man kan skrive om ulike steder i en by, få fakta eller annen informasjon man kan finne gjennom søkefunksjoner og bøker. Kanskje er man heldig å få noen bilder tilsendt eller en fin historie til det man har skrevet i tillegg fra den man har i samarbeidsklassen.

En konsekvens av å ha en åpen blogg er at noen ikke ønsker å være synlig i det digitale rom, og andre blir for selvkritiske og publiserer ikke før de har arbeidet lenge nok med teksten

(Breivik, 2015:112). Det er mulig å ha en passordbeskyttet blogg som vil si at den er lukket og man har da behov for et passord for at andre skal ha tilgang (Michaelsen, 2015:63). Det kan være elever som ikke føler at de skriver bra nok, som har skrivevansker eller har andre grunner til at de ikke ønsker at det de skriver skal bli lest og være synlig. Hvordan kan man hjelpe elevene som føler det slik til å åpne bloggen? En motivasjon til arbeidet kan være å finne en samarbeidskamerat som man har god kjemi med, er jevnaldrende og har like interesser som en selv. Å kunne ha mulighet til å sende mail med bilder eller video fra noe interessant i en annen by og kunne komme med fortellinger om det kan være interessant til å skrive om, og når man i tillegg kan prate med dette mennesket gjennom chat eller videosamtale.

Det viktigste for å skape motivasjon og lærelyst er å bruke elevens interesser i undervisningen. Sosiale medier er en stor del av det digitale samfunnet og de aller fleste bruker det store deler av hverdagen. Ved å bruke blogg og samarbeid kan man få respons på arbeidet sitt som en hjelp til å få veiledning til å forbedre seg. Autentiske lesere gir motivasjon til å skrive blogg ettersom man føler at man skriver det for noen, og at det ikke kun er til læreren.

## Litteratur

- Aalen, I. (2015). *Sosiale medier*. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS
- Breivik, J. M. (2015). *Læring i en digital tid*. Bergen: Fagbokforlaget
- Darre, C. F. (2013). *Kreativ bruk av digitale verktøy*. Oslo: Kommuneforlaget
- IKT-plan. (u.å.). *Digitale ferdigheter i opplæringen*. Hentet 01.03.18, fra <https://www.iktplan.no/index.php?pageID=17>
- IKT-senteret. (u.å.). *Blogg i undervisningen*. Hentet 01.03.18, fra [https://iktsenteret.no/sites/iktsenteret.no/files/attachments/48\\_blogg\\_i\\_undervisningen.pdf](https://iktsenteret.no/sites/iktsenteret.no/files/attachments/48_blogg_i_undervisningen.pdf)
- Krokan, A. (2012). *Smart læring. Hvordan IKT og sosiale medier endrer læring*. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS
- Michaelsen, A. S. (2015). *Det digitale klasserommet. Utnytt mulighetene!* Oslo: Cappelen Damm AS
- Utdanningsdirektoratet. (2013). *Læreplan i norsk. Grunnleggende ferdigheter*. Hentet 01.03.18, fra [https://www.udir.no/k106/NOR1-05/Hele/Grunnleggende\\_ferdigheter](https://www.udir.no/k106/NOR1-05/Hele/Grunnleggende_ferdigheter)